

මූලපණ්ණාසක (මූල් සූත්‍ර පණස)

23. වම්මික සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්තුවර සම්පයෙහිවූ, අනේපිඬු සිටුහු විසින් කරවනලද ජේතවන නම් විහාරයෙහි වැඩවාසය කරති.

එසමයෙහි කුමාර කාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ අන්ධ වනයෙහි වාසය කළහ. එකල එක්තරා බ්‍රහ්මරාජයෙක් රාත්‍රියේ පලමුවෙනි යාමය ඉක්මගිය කල්හි, විසිතුරු වණියෙන් සියළු අන්ධවනය ඒකාලෝක කොට බබුලුවා කුමාර කාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් නැතෙක්හිද එතැනින් එළඹියේය. එළඹ, එකත්පසෙක සිටියේය. එකත්පසෙක සිටියා වූ ඒ බ්‍රහ්මරාජතෙම කුමාර කාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙසේ කියේය.

2. ‘මහණ, මහණ, මේ තුඹස රාත්‍රියෙහි දුම්දමයි, දවල් කාලයෙහි ඇවිලෙයි. බ්‍රාහ්මණයෙක් මෙසේ කියේය. ‘සුමේධය, ආයුධයක් ගෙන සාරව’ (යි කියේය.) ආයුධයක් ගෙන සාරා බලන්නාවූ සුමේධ තෙම දුර අගුලක් දුටුවේය. (දැක) ‘සවාමිනි, දුරඅගුලෙකැයි කියේය. බ්‍රාහ්මණ තෙම දුර අගුල ඔසවා දමව, ආයුධය ගෙන සාරව’ යි කියේය. ආයුධය ගෙන සාරන්නාවූ සුමේධ තෙම (පිම්බෙන වගීයේ) මැඩියෙකු දුටුවේය. ‘වහන්ස, මැඩියෙකැ’ යි කියේය. බ්‍රාහ්මණතෙම ‘මැඩියා ඔසවා දමව. සුමේධය ආයුධය ගෙන සාරව’ යි කියේය. ආයුධය ගෙන සාරන්නාවූ සුමේධතෙම දෙමංසන්ධියක් දුටුවේය. (දැක) ‘වහන්ස, දෙමන්සන්ධියකැයි කියේය. බ්‍රාහ්මණතෙම ‘දෙමංසන්ධිය උදුරා දමව. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරව’ යි කියේය. ආයුධය ගෙන. සාරන්නාවූ සුමේධ තෙම, අළු පෙරහනක් දුටුවේය. ‘සවාමිනි, අළු පෙරහනකැ’ යි කියේය. බ්‍රාහ්මණතෙම ‘අළුපෙරහන උදුරා දමව. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරව’ යි කියේය. ආයුධයක් ගෙන සාරන්නාවූ සුමේධ තෙම ඉදිබුවෙකු දුටුවේය. ‘සවාමිනි, ඉදිබුවෙකැයි කියේය. බ්‍රාහ්මණ තෙම ‘ඉදිබුවා ගොඩගනුව, සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරව’ යි කියේය. ආයුධය ගෙන සාරන්නාවූ සුමේධ තෙම මස් කපන කැත්තක් හා මස් ලොඹුවක් දුටුවේය. ‘සවාමිනි, මස් කපන කැත්තක් හා මස් ලොඹුවකැ’ යි කියේය. බ්‍රාහ්මණ තෙම ‘මස් කපන කැත්තක් හා මස් ලොඹුව ගොඩගනුව. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරව’ යි කියේය. ආයුධය ගෙන සාරන්නාවූ සුමේධ තෙම මස්වැදැල්ලක් දුටුවේය. ‘සවාමිනි, මස්වැදැල්ලකැ’ යි කියේය. බ්‍රාහ්මණතෙම ‘මස්වැදැල්ල ගොඩගනුව. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරව’ යි කියේය. ආයුධය ගෙන සාරන්නාවූ සුමේධතෙම නාගයෙකු දුටුවේය. ‘සවාමිනි, නාගයෙකැයි කියේය. බ්‍රාහ්මණතෙම ‘නාගරාජතෙම සිටිවා. නාගරාජයා නොගටව. නාගරාජයාට නමස්කාර කරව’යි කියේය.

3. ‘ මහණ, ඔබ මේ ප්‍රශ්නයන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළඹ විචාරව. ඔබට භාග්‍යවතුන්වහන්සේ යම්සේ ප්‍රකාශකොට වදුරණසේක්ද එපරිද්දෙන් ඒ ප්‍රශ්නය දරාගනුව, මහණ, සච්ඡෙයන් වහන්සේ හැර, සච්ඡෙයන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයන් හැර, මා කෙරෙත් අසා කියන්නවුන් හැර, මේ ප්‍රශ්නයන් විසඳීමෙන් යමෙක් හිත සතුටු කරන්නේද, එබඳු පුද්ගලයෙක් දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බ්‍රහ්මයන් සහිත වූ ලෝකයෙහිද ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් සහිත

වූ දෙව් මිනිසුන් සහිත වූ පිරිස්හිදි නොදක්නෙමිසි කියේය. මේ වචනය මෙසේ කියා ඒ බුහුමරාජ තෙම එතන්හිම අතුරුදන් වූයේය.

4. ඉක්බිත්තෙන් ආයුෂ්මත් කුමාරකාශ්‍යප ස්ථවිර තෙම ඒ රාතයගේ ඇවෑමෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් නැතෙක්හිදි එතන්හි එලඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එක් පැන්තක උන්නේය. එක් පැන්තක උන්නාවූ කුමාරකාශ්‍යප ස්ථවිර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කාරණය කිවේය.

,සවාමිනි, ඉකුත් රාත්‍රියෙහි එක්තරා බුහුමයෙක් තමන්ගේ ශරීර ආලෝකයෙන් මුළු අඤ්චනය ඒකාලෝක කොට බබුලුවා මම යම් නැතෙක්හිදි එතන්හි පැමිණියේය. පැමිණ එක පැන්තක උන්නේය. සවාමිනි, එක පැන්තක උන්නාවූ ඒ බුහුමයා මට මෙසේ කිවේය. ,මහණ, මහණ, මේ තුඹස රාත්‍රියේ දුම්දමයි, දහවල් කාලයෙහි ඇවිලෙයි. බ්‍රාහ්මණයෙක් මෙසේ කියේය. 'සුමේධය, ආයුධයක් ගෙන සාරව'යි (කියේය.) ආයුධයක් ගෙන සාරා බලන්නාවූ සුමේධතෙම දෙරඅගුලක් දුටුවේය. (දැක) 'සවාමිනි,දෙර අගුලකැයි කියේය. බ්‍රාහ්මණතෙම සුමේධය දෙරඅගුල ඔසවා දමව, ආයුධය ගෙන සාරව' යි කියේය. ආයුධය ගෙන සාරන්නාවූ සුමේධතෙම මැඩියෙකු දුටුවේය. 'වහන්ස, මැඩියෙකැ' යි කියේය. බ්‍රාහ්මණතෙම 'මැඩියා ඔසවා දමව. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරව' යි කියේය. ආයුධය ගෙන සාරන්නාවූ සුමේධතෙම දෙමංසන්ධියක් දුටුවේය. (දැක) 'වහන්ස, දෙමංසන්ධියකැයි කියේය. බ්‍රාහ්මණතෙම 'දෙමංසන්ධිය උදුරා දමව. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරව' යි කියේය. ආයුධ ගෙන. සාරන්නාවූ සුමේධ තෙම, අළු පෙරහනක් දුටුවේය. 'ස්වාමිනි, අළු පෙරහනකැ' යි කියේය. බ්‍රාහ්මණතෙම 'අළු පෙරහන උදුරා දමව. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරව' යි කියේය. ආයුධයක් ගෙන සාරන්නාවූ සුමේධතෙම ඉදිබුවෙකු දුටුවේය. 'සවාමිනි, ඉදිබුවෙකැයි කියේය. බ්‍රාහ්මණතෙම ' ඉදිබුවා ගොඩගනුව, සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරව' යි කියේය. ආයුධ ගෙන සාරන්නාවූ සුමේධතෙම මස් කපන කැන්තක් හා මස්ලොඹුවක් දුටුවේය. 'සවාමිනි, මස් කපන කැන්තක් හා මස් ලොඹුවකැයි කියේය. බ්‍රාහ්මණ තෙම 'මස් කපන කැන්තක් හා මස්ලොඹුව ගොඩ ගනුව. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරව' යි කියේය. ආයුධය ගෙන සාරන්නාවූ සුමේධතෙම මස්වැදැල්ලක් දුටුවේය. 'සවාමිනි, මස්වැදැල්ලකැ' යි කියේය. බ්‍රාහ්මණ තෙම 'මස්වැදැල්ල ගොඩගනුව. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරව' යි කියේය. ආයුධය ගෙන සාරන්නාවූ සුමේධතෙම නාගයෙකු දුටුවේය. 'සවාමිනි, නාගයෙකැයි කියේය. බ්‍රාහ්මණතෙම 'නාගරාජ තෙම සිටිවා. නාගරාජයා නොගටව. නාගරාජයාට නමස්කාර කරව'යි කියේය.

ස්වාමිනි, තුඹස නම් කුමක්ද? රාත්‍රියෙහි දුම්දැමීම නම් කුමක්ද? දහවල් ඇවිලීම නම් කුමක්ද? බ්‍රාහ්මණ නම් කවරෙක්ද? සුමේධ නම් කවරෙක්ද? ආයුධය නම් කුමක්ද? සැරීම නම් කුමක්ද? දෙර අගුල නම් කුමක්ද? මැඩියා නම් කුමක්ද? දෙමංසන්ධිය නම් කවරෙක්ද? අළුපෙරහන නම් කුමක්ද? ඉදිබුවා නම් කුමක්ද? මස් කපන කැන්ත හා මස් ලොඹුව නම් කුමක්ද? මස්වැදැල්ල නම් කුමක්ද? නාගරාජයා නම් කවරෙක්ද?,

5. මහණ, තුඹස යනු මව් පිය දෙදෙනා නිසා පහල වූ ආහාර පානයෙන් වැඩුණාවූ, අතින්‍යාවූ, සුවද ගැල්විම් පිරිමැදිම් ආදිය කළ යුතුවූ, කැඩී බිදී යන සුලුවූ සතර මහාභ්‍යන්තරගෙන් හටගත් මේ ශරීරයට නමකි.

මහණ, දහවල් කලයුතු ගොවිතැන් වෙළඳුම් ආදි කටයුතු සම්බන්ධයෙන් රාත්‍රී කාලයෙහි නැවත නැවත කල්පනා කරයි. සලකා බලයි. මෙය රාත්‍රියෙහි දුම් දැමීමය.

මහණ, යමක් රාත්‍රියෙහි කල්පනාකර සලකා බලා, දහවල් ගොවිතැන් වෙළඳුම් ආදියක් කයින් හෝ වචනයෙන් හෝ කර්මය මේ දහවල් ඇවිලීමය.

,මහණ, බ්‍රාහ්මණ යනු අහිත්වූ සමාසක් සම්බුද්ධවූ නටාගනයන්හට නමකි. මහණ, සුමේධ යනු ශෛක්‍ෂ පුද්ගලයාට (අහිත් ඵලයට පහළ මාගීඵල ලැබූ පුද්ගලයා) නමකි.

මහණ, ආයුධ යනු ආයුධ පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රඥාවට නමකි. මහණ, සැරීම යනු වියරියට නමකි. මහණ, දුර්ගුණ යනු අවිද්‍යාවට නමකි. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරා අවිද්‍යාව නැමති දුර් අගුළු ගලවා දමව යන අර්ථයයි.

මහණ, (පිම්බෙන වගීයේ) මැඩියා යනු ක්‍රෝධයට නමකි. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරා බලවත් ක්‍රෝධය නැමති මැඩියා උගලා දමව යන අර්ථයයි.

මහණ, දෙමංසන්ධිය යනු විචිකිචිඡාවට හෙවත් සැකයට නමකි. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරා විචිකිචිඡාව නැමති දෙමංසන්ධිය දුරු කරව යන අර්ථයයි.

,මහණ, අඵ පෙරහන යනු කාමච්ඡද, ව්‍යාපාද, ටිනමිද්ධ, උඩවචකුක්කුචව, විචිකිචිඡා යන නිවරණ පහට නමකි. ආයුධය ගෙන සාරා පඤ්චනිවරණ නමැති අඵ පෙරහන පහකරව යන අර්ථයයි.

මහණ, ඉදිබුවා යනු රූප, වේදනා, සඤ්ඤ, සංඛාර, විඤ්ඤණ යන උපාදුනස්කන්ධ පහට නමකි. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරා පඤ්චස්කන්ධය නමැති ඉදිබුවා උදුරා දමව යන අර්ථයයි.

මහණ, මස් කපන කැත්ත හා මස් ලොඹුව යනු පංචකාමයට නමකි.

(කචර පංචකාමයට ද යන්) ඇසින් රසචින්ද යුතුවූ ප්‍රියවූ, කාන්තවූ, මනාපවූ, කාමසහගතවූ, ඇල්ම ඇතිකරන්නාවූ රූපයෝය. කණින් රස විඤ්ඤතුවූ ප්‍රියවූ, කාන්තවූ, මනාපවූ, කාමසහගතවූ, ඇල්ම ඇතිකරන්නාවූ ශබ්දයෝය, නාසයෙන් රස විඤ්ඤ යුතුවූ ප්‍රියවූ, කාන්තවූ, මනාපවූ, කාම සහගතවූ, ගන්ධයෝය, දිවෙන් රස චින්ද යුතුවූ ප්‍රියවූ, කාන්තවූ, මනාපවූ, කාම සහගතවූ, ඇල්ම ඇතිකරන්නාවූ රසයෝය. කයින් රස වඤ්ඤ යුතුවූ ප්‍රියවූ, කාන්තවූ, මනාපවූ, කාම සහගතවූ, ඇල්ම ඇතිකරන්නාවූ ස්පර්ශයෝය. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරා කැත්ත හා මස් ලොඹුව වැනි පඤ්චකාම ගුණ උදුරා දමව යන අදහසයි.

මහණ, මස් වැදැල්ල යනු නන්දිරාගයට නමකි. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරා මස් වැදැල්ල නම්වූ නන්දිරාගය දුරු කරව යන අර්ථයයි.

,මහණ නාගරාජ යනු කෙලෙස් නැතිකළ රහත් හික්‍ෂුහට නමකි. නාගරාජ නෙම සිටිවා, නාගරාජයාට නොගසව, නාගරාජයාහට නමස්කාර කරවයි යන්නෙහි මේ තේරුමය.,

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදලහ සතුටුවූ කුමාර කාග්‍යප ස්ථවිර නෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ මේ වචනය සතුටින් පිලිගත්තේය.

තුන්වෙනිවූ වම්මික සූත්‍රය නිමි. (3 - 3)

